

Vergaderjaar 1998–1999

26 200 E

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 1999

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. INLEIDING

Bij wet van 21 december 1995 is het Fonds economische structuurversterking (Fes) ingesteld (Wet Fonds economische structuurversterking, Stb. 1996, 51 en 52). Het fonds is een begrotingsfonds conform de Comptabiliteitswet en heeft als doel het financieren van investeringsprojecten van nationaal belang waarmee beoogd wordt de economische structuur te versterken. Hiertoe worden vanuit het fonds bijdragen toegekend aan andere begrotingshoofdstukken ter financiering van dergelijke projecten. Het Fes is dus een verdeelfonds, de feitelijke projectuitgaven worden geraamd op de andere begrotingshoofdstukken.

De voeding van het fonds bestaat tot en met 1998 uit bepaalde aardgasbaten, de common area baten, andere voor het fonds te bestemmen ontvangsten uit de winning van aardgas, uit voor het fonds te bestemmen opbrengsten uit het vervreemden van vermogensbestanddelen van het Rijk en uit overige ontvangsten. De in het Regeerakkoord aangekondigde wijziging van de voedingssystematiek zal in 1999 ingaan, zie hiervoor ook paragraaf 3.

2. UITGAVEN

2.1. Investeringsimpuls en MARIN

Bij Voorjaarsnota 1993 is besloten tot een Investeringsimpuls van totaal f 5 mld in de periode 1994–1998 voor de versterking van de economische structuur. De impuls heeft betrekking op projecten in de sfeer van verkeer en vervoer (f 4 250 mln), bodemsanering (f 500 mln) en kennisinfrastructuur (f 250 mln). Voor de projecten op het terrein van verkeer en vervoer is binnen het fonds f 1 500 mln gereserveerd voor de financiële doorloop ná 1998 en f 700 mln om de gevolgen van prijsstijgingen op te vangen. De totale Fes-bijdrage in de Investeringsimpuls bedraagt daarmee f 7 200 mln, waarvan tot en met 1997 f 3 454,555 mln uit het fonds is uitgekeerd.

Het kabinet heeft bij Voorjaarsnota 1996 besloten om aan de projecten voor kennisinfrastructuur het investeringsplan voor het Maritiem

Research Instituut Nederland (MARIN) toe te voegen. Het betreft hier een bijdrage in investeringen in hardware met een totale omvang van f 100 mln. Hiervan is tot en met 1997 f 25,307 mln door het fonds uitgekeerd.

2.2. Betuweroute en Hogesnelheidslijn

De feitelijke projectuitgaven van de Betuweroute en Hogesnelheidslijn-Zuid worden geraamd op de begroting van het Infrastructuurfonds. Ten aanzien van de Betuweroute is reeds in 1995 een positief besluit genomen door het parlement. Ten aanzien van de HSL-Zuid heeft het kabinet zich in de PKB-3 in mei 1996 uitgesproken voor het voorkeustracé uit de PKB-1, met een aantal inpassingsmaatregelen naar aanleiding van het gevoerde bestuurlijk overleg en de discussies rondom het Groene Hart.

Voor deze projecten is in het fonds f 13 532 mln geraamd, waarvan tot en met 1997 f 716,1 mln is uitgekeerd. In de raming is vooralsnog uitgegaan van f 1 200 mln prijsbijstelling en f 3 561 mln voorfinanciering van de private financiering van Betuweroute en Hoge Snelheidslijn. De voorfinanciering zal terugvloeien in het Fes wanneer de private financiering wordt gerealiseerd, hetgeen wordt verwacht in de exploitatiefase.

2.3. Samen werken aan bereikbaarheid (SWAB)

Van de ontvangsten uit hoofde van het tussenvonnis in het common area geschil is in de ontwerpbegroting 1998 f 1 305 mln ingezet voor investeringen in het kader van bereikbaarheid.

2.4. Extra impuls

In de kabinetsbrief van 31 maart 1998 betreffende de Impuls voor de ruimtelijk-economische structuur (Kamerstukken II 25 017 nr. 6) heeft het kabinet aan een aantal verkeer- en vervoerprojecten middelen toegekend uit het Fes. In het totaal gaat het hierbij om f 1,9 mld. Deze bijdragen zijn met een Nota van Wijziging op de eerste suppletore begroting 1998 aan de Kamer voorgelegd.

2.5. Gevolgen Regeerakkoord

Het Regeerakkoord bevat een investeringspakket dat, voorzover het Fes-waardige projecten betreft, via het fonds gefinancierd gaat worden. Het gaat hierbij om een totaalbedrag in de periode 1999 tot en met 2010 van f 15 240 mln. De concrete uitwerking van het pakket naar projecten vindt plaats in de ICES (Interdepartementale Commissie Economische Structuurversterking). In verband hiermee is in deze begroting een post Nog te verdelen (uitgavenartikel 01.07) geraamd. In het vroege najaar zal het kabinet door middel van een brief het parlement informeren over de nadere uitwerking.

2.5. Kasplafond

De totale geraamde fondsuitgaven in enig jaar mogen niet hoger zijn dan de totale voor dat jaar geraamde ontvangsten, minus 10% van de voor dat jaar geraamde ontvangsten uit de aardgasbaten (de zogenaamde buffer)¹, plus het eindsaldo van het jaar ervoor. Bij confrontatie van het kasplafond met de in deze ontwerp-begroting geraamde uitgaven blijkt dat de uitgaven onder het plafond blijven.

---

¹ De buffer zal bij wet worden aangepast aan de gewijzigde voedingssystematiek van het fonds (zie paragraaf 3). Voorheen bedroeg de buffer 25% van de in de tijd nogal fluctuerende ontvangsten uit extra export. Omdat de huidige voeding gebaseerd is op de stabielere totale aardgasbaten, wordt nu uitgegaan van een buffer van 10%.

(x f 1 mln)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Kasplafond	9 910	8 895	7 393	5 650	4 497	3 612
Geraamde uitgaven	2 545	3 206	3 495	2 914	2 638	3 463

2.6. Toezeggingen

Ten laste van het fonds kunnen de fondsbeheerders toezeggingen doen voor bijdragen aan begrotingshoofdstukken. De ruimte om in enig jaar toezeggingen te doen is gemaximeerd tot een bedrag gelijk aan:

- de tot en met de tot dat jaar gerealiseerde ontvangsten,
- plus de voor de vier jaar na dat jaar geraamde ontvangsten,
- minus 10% van de voor de vier jaar na dat jaar geraamde ontvangsten uit aardgas (de buffer)¹ en
- minus de al gedane toezeggingen.

De toezeggingsruimte voor 1999 bedraagt dan in mln gulden:

Ontvangsten tot en met 2003	22 751
Minus: 10% van de ontvangsten uit aardgasbaten 1999-2003	753
Minus: al in toezeggingsbrieven gedane toezeggingen	9 252
Toezeggingsruimte in 1999	12 746

Specificatie van toezeggingsbrieven

Aan	d.d.	Voor project(en)	Bedrag
EZ	16.08.94	HPCN en NOBIS	60 mln
VenW	16.08.94	Verkeer en vervoer, Bodemsanering, LWI, Transporttechnologie en Ondergronds bouwen	4 565 mln
VROM	16.08.94	Bodemsanering	300 mln
OCW	16.08.94	Mainport Rotterdam en MIBITON	45 mln
LNV	16.08.94	Agro ketenmanagement	30 mln
VenW	16.02.96	Betuweroute	96 mln
EZ	15.08.96	MARIN	100 mln
VenW	20.12.96	Betuweroute en Hogesnelheidslijn	4 039 mln
VenW	22.01.98	Hogesnelheidslijn	17 mln
Totaal			9 252 mln

3. ONTVANGSTEN

De tot en met 1996 ten gunste van het Fes gekomen opbrengsten uit de verkoop van staatsdeelnemingen (f 5 712 mln uit verkoop KPN en f 1 488 mln uit verkoop DSM) dekken exact de financieringsbehoefte van de Investeringsimpuls uit 1994 van f 7 200 mln.

Uit hoofde van het tussenvonnis met betrekking tot het common area overbeleveringsgeschil tussen Brigitta en NAM is f 2 505,449 mln in het Fes gestort. Over het definitieve aandeel van de Staat in het totaal door NAM ontvangen bedrag (f 3,7 mrd) vindt nog overleg plaats tussen NAM en de Nederlandse Staat.

¹ De buffer zal bij wet worden aangepast aan de gewijzigde voedingssystematiek van het fonds (zie paragraaf 3). Voorheen bedroeg de buffer 25% van de in de tijd nogal fluctuerende ontvangsten uit extra export. Omdat de huidige voeding gebaseerd is op de stabielere totale aardgasbaten, wordt nu uitgegaan van een buffer van 10%.

Ten slotte is in 1998 f 1 322,436 mln ontvangen uit de veiling van etherfrequenties.

Vanaf 1999 zullen bij eenmalige opbrengsten (inclusief common area baten) in de vermogenssfeer conform het Regeerakkoord nog slechts de vrijvallende rentelasten (na aftrek van eventuele dividendderiving) in het Fes worden gestort.

De ontvangsten van het fonds uit hoofde van aardgas zijn in deze ontwerpbegroting geraamd op basis van de, in het Regeerakkoord aangekondigde, gewijzigde voedingssystematiek. De wijziging heeft tot gevolg dat de ontvangsten vanaf 1999 niet meer gebaseerd zullen zijn op het extra exportvolume (ten opzichte van het Plan Gasafzet 1990), maar op een vast percentage van de totale niet-belastingontvangsten uit aardgas (41,5%). Over de periode tot 2010 is deze wijziging van de voedingssystematiek budgettair neutraal. Wel worden de ontvangsten in de tijd anders gerealiseerd. Op korte termijn (in ieder geval voor de in deze begroting opgenomen meerjarenramingen) stijgen de ontvangsten, op langere termijn dalen de ontvangsten. Het Fes krijgt daardoor op korte termijn meer ruimte onder het kasplafond.

De voor de wijzigingen ten aanzien van eenmalige opbrengsten en van aardgasbaten noodzakelijke wijziging van de Fes-wet zal zo spoedig mogelijk aan het parlement worden voorgelegd.

4. TOTAALOVERZICHT VAN HET FONDS

(x f 1 mln)	t/m 1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004-10	totaal
Investeringsimpuls	3 454	1 404	800	698	122	22		700	7 200
Overig V&V		65	220	290	255	220	276	565	1 891
MARIN	25	46	29						100
BR en HSL	716	716	1 179	1 225	1 585	1 258	2 116	4 737	13 532
SWAB		315	576	415					1 305
Nog te verdelen			402	868	952	1 138	1 071	10 809	15 240
Totale uitgaven	4 195	2 545	3 206	3 495	2 914	2 638	3 463	16 811	39 268
Staatsdeelnemingen	7 200								7 200
Overig vermogen		1 322							1 322
Common area	2 505								2 505
Overig aardgas		500	1 545	1 555	1 524	1 453	1 453	13 697	21 727
Extra export gas	2 383	260							2 643
Incidentele baten			75	150	225	300	300	2 100	3 150
Totale ontvangsten	12 088	2 082	1 620	1 705	1 749	1 753	1 753	15 797	38 548
Jaarsaldo		- 463	- 1 586	- 1 790	- 1 165	- 885	- 1 710	- 1 014	
Cumulatief saldo	7 893	7 430	5 844	4 054	2 889	2 004	294	- 720	

Het jaarsaldo is het batig (nadelig) saldo van uitgaven en ontvangsten over het betreffende begrotingsjaar. Het cumulatief saldo is het batig (nadelig) saldo tot en met het betreffende begrotingsjaar. Dit laatste saldo is als batig (nadelig) saldo opgenomen in de begrotingsartikelen.

Uit de meerjarige doorkijk in bovenstaande tabel blijkt dat het fonds in 2010 een nadelig saldo heeft van f 720 mln. Dit negatieve saldo zal worden opgevangen met extra ontvangsten of met een herprioritering binnen de uitgaven.

5. FINANCIËEL BEHEER

Sinds 1 januari 1998 vindt de administratie van het Fes plaats in een nieuw geautomatiseerd systeem. Dit systeem sluit beter aan bij het geringe aantal financiële transacties dat in een jaar plaatsvindt. De overgang naar het nieuwe systeem heeft plaatsgevonden in nauw overleg met de Departementale Accountantsdienst. In aansluiting op de overgang naar het nieuwe administratiesysteem is in 1998 de beschrijving van de Administratieve Organisatie rond het fonds geactualiseerd.

TOELICHTING BIJ WETSARTIKEL 1 (UITGAVEN)

01 Bijdragen van het fonds aan andere begrotingen

Artikel 01.01 Bijdragen aan de begroting van het Infrastructuurfonds in het kader van verkeer & vervoer

Opbouw van de uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1 000)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ontwerp-begr. 1998			1 039 000	713 000	632 500	185 500		
1e suppl. wet 1998			91 900	220 000	290 000	193 000	220 000	
Mutatie			70 000			- 70 000		
Ontwerp-begr. 1999	877 000	1 026 100	1 200 900	933 000	922 500	308 500	220 000	276 000

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd aan het Infrastructuurfonds ten behoeve van het onderdeel verkeer en vervoer uit de Investeringsimpuls. Met ingang van de begroting 1998 van het Infrastructuurfonds worden deze uitgaven geraamd op de uitgavenartikelen 01.01, 01.02, 01.03 en 02.02.

Bij de geraamde bijdragen ten laste van dit artikel is geen expliciete prijsbijstelling meegenomen. Wel is binnen het totaal voor deze bijdragen beschikbare bedrag een reservering gemaakt voor prijsstijgingen.

Specificatie

(x f 1 000)	1998	1999	2000	2001	2002
V&V Investeringsimpuls	1 135 900	713 000	632 500	53 500	
Overig V&V IF	60 000	210 000	285 000	250 000	220 000
Overig V&V VROM	5 000	10 000	5 000	5 000	
Totaal	1 200 900	933 000	922 500	308 500	220 000

Toelichting op de mutatie

De mutatie heeft geheel betrekking op een kasverschuiving bij de V&V projecten uit de Investeringsimpuls. De verschuiving vloeit voort uit een aanpassing van het kasritme van de Beneluxmetro.

Artikel 01.02 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van bodemsanering

Opbouw van de uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1 000)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ontwerp-begr. 1998			257 750	48 500	17 000	17 000		
1e suppl. wet 1998			- 45 410	19 500	48 000	51 000	22 200	
Ontwerp-begr. 1999	19 602	20 694	212 340	68 000	65 000	68 000	22 200	

In het kader van het onderdeel bodemsanering is f 300 mln beschikbaar voor de ontwikkeling van VINEX-woningbouwprojecten. Hiervan is tot en met 1997 f 30,66 mln via de begroting van VROM aan de betrokken provincies en stadsgewesten beschikbaar gesteld. Voor een nadere toelichting op deze uitgaven wordt verwezen naar uitgavenartikel 05.16.05 van de ontwerp-begroting 1999 van VROM.

Daarnaast is f 200 mln beschikbaar voor bodemsanering in verband met infrastructuur-projecten. Hiervan is f 150 mln bestemd voor onvoorziene uitgaven bij de uitvoering van de verkeer en vervoerprojecten uit de Investeringsimpuls en voor VINEX-infrastructuur-projecten. De resterende f 50 mln zal met name worden ingezet voor bodemsanering van percelen van de NS ten behoeve van de ontwikkeling van stationslocaties. Van deze middelen is tot en met 1997 f 33,8 mln uit het Fes bijgedragen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar uitgavenartikel 04.02 van de ontwerp-begroting van het Infrastructuurfonds.

Op de bijdragen die ten laste van dit artikel worden verstrekt wordt geen prijsbijstelling uitgekeerd. Een deel van de beschikbare middelen voor bodemsanering zal ná 1999 tot besteding komen.

Specificatie

(x f 1 000)	1998	1999	2000	2001	2002
VROM	167 840	38 500	30 000	33 000	
Infrastructuur (V&V en VINEX)	32 500	19 500	35 000	35 000	22 200
Infrastructuur (NS-percelen)	12 000	10 000			
Totaal	212 340	68 000	65 000	68 000	22 200

Artikel 01.03 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van kennisinfrastructuur

Opbouw van de uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1 000)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ontwerp-begr. 1998			72 706	56 203	17 180			
1e suppl. wet 1998			28 875	- 8 099	- 17 180			
Ontwerp-begr. 1999	66 081	78 446	101 581	48 104				

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd voor het onderdeel kennis-
infrastructuur van de Investeringsimpuls en voor het bij Voorjaarsnota
1996 toegevoegde MARIN-project. In het totaal gaat het om een bedrag
van f 350 mln. De Investeringsimpuls loopt tot en met 1998. Omdat bij
enkele van de onder de impuls vallende projecten de eindafrekening zal
plaatsvinden in 1999 zijn er voor dat jaar nog bedragen geraamd.

Op de bijdragen die ten laste van dit artikel worden verstrekt wordt geen
prijsbijstelling uitgekeerd.

Specificatie

(x f 1 000)	1998	1999	2000	2001	begr.	art.
NOBIS	4 300	6 635			EZ	02.13
HPCN	10 200	10 733			EZ	02.13
Agro- ketenmanagement	4 357	1 473			LNV	16.02
Transport- technologie	8 866				VW	05.31
Ondergronds bouwen	9 660				VW	02.10
LWI	5 546	570			IF	02.02
MIBITON	5 133				OCW	23.04
Mainport Rotterdam	7 519				OCW	23.04
Marin	46 000	28 693			EZ	02.13
Totaal	101 581	48 104				

Voor een nadere toelichting op de verschillende projecten wordt verwezen
naar de ontwerp-begrotingen waar de uitgaven voor deze projecten in zijn
opgenomen.

Artikel 01.04 Overige bijdragen vanuit het fonds

Opbouw van de uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1 000)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ontwerp-begr. 1998			623 000	1 184 000	1 238 000	1 600 000	1 267 000	
1e suppl. wet 1998			27 000	10 000				
Mutatie			66 000	- 15 000	- 13 000	- 15 000	- 9 000	
Ontwerp-begr. 1999	294 100	354 000	716 000	1 179 000	1 225 000	1 585 000	1 258 000	2 116 000

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd aan het Infrastructuurfonds
voor de Betuweroute (BR) en de Hogesnelheidslijn (HSL). In het
Infrastructuurfonds zijn de uitgaven aan deze projecten en de ontvangsten
Fes-bijdragen geraamd in constante prijzen (prijspeil 1998). Omdat de
ramingen in de Fes-begroting echter in lopende prijzen moeten luiden,
wordt op dit artikel tevens prijsbijstelling geraamd over de Fes-bijdragen
aan deze twee projecten.

De uitgaven aan de BR en de HSL worden op het Infrastructuurfonds
geraamd op de artikelen 03.02 en 03.03.

Specificatie

(x f 1 000)	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Betuwerroute	664 000	1 023 000	830 000	779 000	840 000	1 232 000
HSL	52 000	134 000	358 000	741 000	352 000	751 000
Prijsbijstelling		22 000	37 000	65 000	66 000	133 000
Totaal	716 000	1 179 000	1 225 000	1 585 000	1 258 000	2 116 000

Toelichting op de mutatie

De ramingen voor de Betuwerroute en de Hogesnelheidslijn zijn in het MIT 1999–2003 geactualiseerd. Deze actualisatie heeft ook geleid tot een aanpassing van de bijdragen uit het Fes. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het MIT. Daarnaast is de raming gewijzigd in verband met de voorfinanciering van de private financiering van de BR (f 586 mln). Tot deze voorfinanciering is besloten omdat de private financiering pas wordt verwacht als het project de exploitatiefase bereikt. De voorgefinancierde middelen zullen dan vrijvallen en kunnen worden ingezet voor (nieuwe) Fes-projecten.

Artikel 01.06 Bijdragen aan de begroting van het Infrastructuurfonds in het kader van SWAB**Opbouw van de uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1 000)**

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ontwerp-begr. 1998			314 500	575 900	414 600			
Ontwerp-begr. 1999			314 500	575 900	414 600			

Op dit artikel worden, met ingang van deze ontwerp-begroting, de bijdragen geraamd aan het Infrastructuurfonds ten behoeve van het SWAB. In de begroting van het Infrastructuurfonds worden deze uitgaven geraamd op de uitgavenartikelen 01.02, 01.03, 02.02 en 03.02.

Artikel 01.07 Nog te verdelen**Opbouw van de uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1 000)**

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ontwerp-begr. 1998								
Mutatie				401 800	867 900	952 200	1 138 000	
Ontwerp-begr. 1999				401 800	867 900	952 200	1 138 000	1 071 400

Op dit artikel worden de middelen geraamd voor het in het Regeerakkoord aangekondigde investeringspakket voorzover het Fes-waardige projecten betreft. De concrete invulling van het pakket wordt in de Interdepartementale Commissie Economische Structuurversterking voorbereid. Vooralsnog is de volgende indicatieve verdeling van de middelen over de

verschillende onderdelen van het pakket voorzien. Zoals in het Regeerakkoord is aangegeven is het mogelijk dat binnen en tussen de beleidspakketten geschoven kan worden, uiteraard met behoud van de prioriteitenstelling over de volle periode (tot 2010).

Specificatie

(x f 1 000)	1999	2000	2001	2002	2003
Bereikbaarheid					
Wegennet (incl. lokaal/regionaal)	117 400	251 300	273 500	327 800	338 800
Lokaal/regionaal OV	92 200	200 000	220 100	262 700	274 700
Rail personenvervoer	46 200	100 100	110 200	131 500	143 500
Rail goederenvervoer	11 500	25 000	27 500	32 900	44 900
Vaarwegen	11 900	25 800	28 400	33 900	45 900
Nog niet ingevuld	47 600	103 200	113 600	135 600	- 50 000
Vitaliteit steden					
Sleutelprojecten	12 500	27 100	29 800	35 600	47 600
Milieu					
Milieutechnologie	7 100	15 500	17 000	20 300	32 300
Kennis					
Technocentra	4 800	10 300	11 400	13 600	25 600
Onderzoek (kennis en toepassing)	39 300	85 100	93 700	111 900	123 900
Internet/exchange/diensten	11 300	24 500	27 000	32 200	44 200
Totaal	401 800	867 900	952 200	1 138 000	1 071 400

02 Saldi

Artikel 02.01 Voordelig eindsaldo

Opbouw van de uitgaven vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1 000)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ontwerp-begr. 1998			6 619 861	5 042 258	3 722 978	2 920 478	2 653 478	
1e suppl. wet 1998			1 185 810	744 409	523 589	579 589	637 389	
Mutatie			- 376 000	57 200	- 192 700	- 610 900	- 1 286 900	
Ontwerp-begr. 1999	7 892 556	7 429 671	5 843 867	4 053 867	2 889 167	2 003 967	293 567	

Op dit artikel wordt met ingang van deze ontwerp-begroting het voordelig eindsaldo geraamd. Het voordelig eindsaldo is gelijk aan het positieve verschil in enig jaar tussen de ontvangsten (inclusief batig beginsaldo) en de uitgaven (inclusief nadelig beginsaldo).

Toelichting op de mutatie

De nieuwe mutatie is per saldo het gevolg van de mutaties bij de bijdragen aan de begrotingshoofdstukken en bij de ontvangsten. Een neerwaartse mutatie in de bijdragen leidt tot een opwaartse mutatie bij het voordelig eindsaldo. Een opwaartse mutatie bij de ontvangsten (incl. het voordelig beginsaldo) heeft hetzelfde effect. De nieuwe mutatie is als volgt opgebouwd (de raming in 2003 vloeit voort uit de extrapolatie van de uitgaven en ontvangsten):

(x f 1 000)	1998	1999	2000	2001	2002
Uitgavenmutatie V&V-projecten	- 70 000			+ 70 000	
Uitgavenmutatie HSL en BR	- 66 000	+ 15 000	+ 13 000	+ 15 000	+ 9 000
Uitgavenmutatie nog te verdelen		- 401 800	- 867 900	- 952 200	- 1 138 000
Ontvangstenmutatie Extra export gas	- 240 000	- 300 000	- 600 000	- 800 000	- 800 000
Ontvangstenmutatie overig aardgas		+ 1 045 000	+ 1 055 000	+ 1 024 000	+ 953 000
Ontvangstenmutatie incidentele baten		+ 75 000	+ 150 000	+ 225 000	+ 300 000
Mutatie voordelig beginsaldo		- 376 000	+ 57 200	- 192 700	- 610 900
Totaal	- 376 000	57 200	- 192 700	- 610 900	- 1 286 900

TOELICHTING BIJ WETSARTIKEL 2 (ONTVANGSTEN)

01 Ontvangsten van het fonds

Artikel 01.01 Ontvangsten uit extra export aardgas

Opbouw van de ontvangsten vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1 000)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ontwerp-begr. 1998			600 000	500 000	500 000	500 000	500 000	
1e suppl. wet 1998			- 100 000	- 200 000	100 000	300 000	300 000	
Mutatie			- 240 000	- 300 000	- 600 000	- 800 000	- 800 000	
Ontwerp-begr. 1999	881 733	964 954	260 000					

Op dit artikel worden de opbrengsten uit de extra export van aardgas ten opzichte van het Plan van gasafzet 1990 geraamd, voorzover het niet betreft ontvangsten uit hoofde van de heffing van de vennootschapsbelasting.

Toelichting op de mutatie

De verlaging van de geraamde ontvangsten in 1998 vloeit hoofdzakelijk voort uit een neerwaartse bijstelling van de verwachte olieprijs. In verband met de gewijzigde voedingssystematiek die vanaf 1999 van toepassing zal zijn, worden vanaf dat jaar geen ontvangsten meer op dit artikel geraamd. Zie ook paragraaf 3 van de memorie van toelichting.

Artikel 01.03 Overige ontvangsten uit aardgas

Opbouw van de ontvangsten vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1 000)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ontwerp-begr. 1998			500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	
Mutatie				1 045 000	1 055 000	1 024 000	953 000	
Ontwerp-begr. 1999			500 000	1 545 000	1 555 000	1 524 000	1 453 000	1 453 000

Op dit artikel zijn de voor het fonds bestemde overige ontvangsten uit aardgas geraamd. Met ingang van 1999 worden hier de ontvangsten uit hoofde van de gewijzigde voedingsystematiek geraamd. Zie ook paragraaf 3 van de memorie van toelichting.

Artikel 01.06 Rentebesparingen uit incidentele baten

Opbouw van de ontvangsten vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1 000)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ontwerp-begr. 1998								
Mutatie				75 000	150 000	225 000	300 000	
Ontwerp-begr. 1999				75 000	150 000	225 000	300 000	300 000

Vanaf 1999 wordt bij eenmalige opbrengsten in de vermogenssfeer niet meer de hoofdsom in het Fes gestort, maar de vrijvallende rentelasten (gecorrigeerd voor eventuele dividendderiving). De opgevoerde mutatie vloeit voort uit het Regeerakkoord.

02 Saldi

Artikel 02.01 Voordelig beginsaldo

Opbouw van de ontvangsten vanaf de vorige ontwerp-begroting (x f 1 000)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ontwerp-begr. 1998			7 826 817	6 619 861	5 042 258	3 722 978	2 920 478	
1e suppl. wet 1998			65 739	1 185 810	744 409	523 589	579 589	
Mutatie				- 376 000	57 200	- 192 700	- 610 900	
Ontwerp-begr. 1999		7 898 267	7 892 556	7 429 671	5 843 867	4 053 867	2 889 167	2 003 967

Op dit artikel wordt het batig eindsaldo van het voorafgaande jaar geraamd, welk saldo op grond van het eerste lid van artikel 4 van de Wet Fes ten gunste van de begroting van het fonds in enig jaar komt (zie ook de toelichting bij uitgavenartikel 02.01 Voordelig eindsaldo).

Toelichting op de mutatie

De nieuwe mutatie sluit aan op de mutatie in het batig eindsaldo (uitgavenartikel 02.01) en is bij dat artikel nader toegelicht.

De Minister van Economische Zaken,
A. Jorritsma-Lebbink

De Minister van Financiën,
G. Zalm